

Sygn. akt VU 820/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Agnieszka Leżańska

Protokolant Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku M. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ł.

o podjęcie wypłaty emerytury

na skutek odwołania M. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł.

z dnia 18 marca 2013r. sygn. (...)

- 1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. do ustalenia i wypłaty należnej ubezpieczonej M. W. emerytury za okres od dnia 01 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku;**
- 2. żądanie ubezpieczonej M. W. w zakresie wypłaty odsetek od świadczenia emerytalnego przekazuje do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł.;**
- 3. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na rzecz ubezpieczonej M. W. kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt VU 820/13

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 18 marca 2013 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił wnioskodawczyni M. W. uchylenia decyzji z dnia 23 września 2011r. w części, w jakiej decyzja ta zawiesza wnioskodawczyni M. W. prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011r. do dnia 21 listopada 2012 r.

W dniu 30 kwietnia 2013 r. M. W., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła odwołanie od tej decyzji, w którym wniosła o wypłatę zaległej emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku wraz z ustawowymi odsetkami oraz o zasądzenie od ZUS na rzecz wnioskodawczyni zwrotu kosztów postępowania. W uzasadnieniu skargi wnioskodawczyni powołała się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku w sprawie K 2/12, którym orzeczono, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 roku, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności

rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji RP.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.. wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił następujący stan faktyczny:

wnioskodawczyni M. W., urodzona w dniu (...), wystąpiła w dniu 6 maja 2009 roku z wnioskiem o przyznanie emerytury. Wnioskodawczyni była wówczas zatrudniona w (...)w P.. (dowód: wniosek o emeryturę – k. 1-5 akt emerytalnych, zaświadczenia o zatrudnieniu – k. 9, 11 akt emerytalnych).

Decyzją z dnia 1 czerwca 2009 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał M. W. prawo do emerytury od dnia 1 maja 2009 roku (dowód: decyzja z dnia 1 czerwca 2009 r. k. 33-35 akt emerytalnych).

Decyzją z dnia 19 września 2011 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wstrzymał wnioskodawczyni M. W. wypłatę emerytury od dnia 1 października 2011 roku z powodu kontynuowania zatrudnienia, bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury (dowód: decyzja - k. 49/50-51/52-114 akt emerytalnych).

Decyzją z dnia 19 grudnia 2012 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ponownie ustalił wnioskodawczyni wysokość emerytury i podjął jej wypłatę od dnia 22 listopada 2012 roku (dowód: decyzja k. 61/62-65/66 akt emerytalnych).

Pismem z dnia 27 listopada 2012 roku, M. W. wniosła o wznowienie wypłaty emerytury od 1 października 2011 roku (dowód: pisma z dnia 27.11.2012 r.– k. 253/54 i 57/58 akt emerytalnych plik).

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zaskarżoną decyzją z dnia 18 marca 2013 roku organ rentowy odmówił uchylecia decyzji z dnia 19 września 2011 roku w zakresie zawieszenia prawa do emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do 21 listopada 2012 roku podnosząc, iż decyzja została wydana na podstawie obowiązującego wówczas art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009r. nr 153, poz. 1227 ze zm), który został wyeliminowany z obrotu prawnego - jako niezgodny z Konstytucją RP - wobec osób które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011r., dopiero z dniem wejścia w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. w sprawie K2/12, czyli z dniem jego ogłoszenia, co nastąpiło 22 listopada 2012r. Oznacza to zdaniem organu rentowego konieczność stosowania przepisu art. 103a ustawy od dnia jego wejścia w życie, aż do dnia ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego w sprawie K2/12 czyli do dnia 22 listopada 2012r.

Stanowisko organu rentowego jest błędne.

Należy podkreślić, iż wnioskodawczyni nabyła prawo do emerytury - decyzją z dnia 1 czerwca 2009 r. - ***z dniem 1 maja 2009r.*** W okresie od dnia 8 stycznia 2009r. do dnia 31 grudnia 2010r. (a zatem w dacie nabycia prawa do emerytury przez wnioskodawczynię) treścią ryzyka emerytalnego było osiągnięcie wieku emerytalnego i posiadanie odpowiedniego stażu pracy (art. 103 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009r. nr 153, poz. 1227 ze zm). Wypłata emerytury w tym okresie nie była uzależniona od uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą.

Dopiero z dniem wejścia w życie przepisu art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, czyli z dniem 1 stycznia 2011 r. prawo do wypłaty emerytury zostało uzależnione przez ustawodawcę od rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed nabyciem prawa do emerytury. Jednocześnie na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy

o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) przepis art. 103a ustawy od dnia 1 października 2011 r. miał zastosowanie także do emerytur przyznanych przed dniem 1 stycznia 2011r. Od tego momentu warunkiem podjęcia wypłaty emerytury było uprzednie rozwiązanie stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 13 listopada 2012r. w sprawie K2/12 (opublikowanym w Dzienniku Ustaw w dniu 22 listopada 2012 roku) stwierdził, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy (a zatem w okresie od dnia 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r.), jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zdaniem Trybunału rozwiązanie przyjęte przez ustawodawcę w art. 28 w/w ustawy spowodowało, że osoby które skutecznie nabyły i realizowały prawo do emerytury w okresie od dnia 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r. zostały objęte nową, mniej korzystną dla nich treścią ryzyka emerytalnego – a mianowicie ich prawo do pobierania emerytury po dniu 1 października 2011r. zostało uzależnione od rozwiązania stosunku pracy. Treść ryzyka emerytalnego, w określeniu którego ustawodawca ma swobodę, nie powinna zdaniem Trybunału być zmieniana w stosunku do osób, które już nabyły i zrealizowały prawo do emerytury. Jeśli ubezpieczony już raz spełnił warunki, od których zależało nabycie prawa do emerytury, to zdaniem Trybunału niedopuszczalnym jest, nakazanie mu zastosowania się do nowej treści ryzyka emerytalnego, czyli nakazanie mu ponownego zrealizowania już raz skutecznie zrealizowanego prawa do emerytury. Te w/w niezgodne z Konstytucją RP przepisy były podstawą zawieszenia przez organ rentowy wypłaty emerytury wnioskodawczyni z dniem 1 października 2011r. z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia z dotychczasowym pracodawcą bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy (decyzja z dnia 19 września 2011r.). Już tylko z tych względów Sąd winien odmówić zastosowania niezgodnego z Konstytucją RP przepisu art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w zw. z art. 103 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Należy jednak zauważyć, iż powyższa kwestia nie już sporną, albowiem została już uregulowana przez ustawodawcę w ustawie z dnia 13 grudnia 2013 roku ***o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od dnia 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 roku*** (Dz. U. z dnia 4 lutego 2014 r.). Ustawa ta określa zasady ustalenia i wypłaty emerytury, do której prawo zostało zawieszona na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 291, poz. 1707 oraz z 2012 r. poz. 1285) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, 1717 i 1734), zwanej dalej "ustawą o emeryturach i rentach z FUS", w okresie od dnia 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r. Zgodnie z treścią art. 2 tejsze ustawy emerytura, o której mowa w art. 1, zwana dalej "zawieszoną emeryturą", przysługuje emerytowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) nabył prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r.;
- 2) jego prawo do emerytury zostało zawieszona na podstawie przepisów określonych w art. 1 w związku z kontynuowaniem przez niego po dniu 30 września 2011 r. zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Wypłata zawieszona emerytury następuje na wniosek emeryta, złożony do organu rentowego.

Fakt, iż przedmiotowe odwołanie zostało wniesione przez skarżącą jeszcze przed wejściem w życie powołanej wyżej ustawy, nie wyłącza możliwości zastosowanie jej przepisów w niniejszej sprawie, albowiem z godnie z treścią art. 316 & 1 k.p.c., sąd orzeka biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy, przez co należy rozumieć również stan prawny. Sąd uwzględnił więc przepisy powyższej ustawy, tym bardziej, iż zgodnie z treścią przepisu art. 9 ustawy, organ rentowy zawiesza postępowanie, w przypadku gdy emeryt przed dniem wejścia w życie ustawy złożył odwołanie do sądu od decyzji tego organu w przedmiocie wypłaty kwoty zawieszona emerytury. Organ rentowy podejmuje na wniosek emeryta postępowanie zawieszona z przyczyny określonej w ust. 1, w przypadku, gdy sąd wydał

prawomocne orzeczenie kończące postępowanie w tej sprawie. Powyższy przepis wyraźnie więc wskazuje na potrzebę zakończenia postępowania odwoławczego przez sąd.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w punkcie pierwszym wyroku.

Natomiast nie rozpoznane dotychczas żądanie wnioskodawczynie o wypłatę odsetek od zaległych świadczeń emerytalnych, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁰ & 2 k.p.c. przekazał do rozpoznania organowi rentowemu. W zaskarżonej decyzji organ rentowy nie rozstrzygał o kwestii odsetek od zaległych świadczeń emerytalnych. Granice odwołania określa zaś zaskarżona decyzja. Brak rozstrzygnięcia w zaskarżonej decyzji o odsetkach od zaległych świadczeń emerytalnych, wyklucza dopuszczalność rozstrzygnięcia o tej kwestii przez Sąd w ramach odwołania.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.